

Tibro kommun
kommun@tibro.se
Rektorn vid Höggetorpsskolan
anette.larsson@tibro.se

Beslut för grundskola och grundsärskola

efter tillsyn av Höggetorpsskolan
i Tibro kommun

Tillsyn i Håggetorpsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Tibro kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Håggetorpsskolan besöktes av Skolinspektionen den 4 september 2012.

Fakta om skolan

Håggetorpsskolan ligger i utkanten av centrala Tibro. Det finns förskoleklass, årskurserna 1-5, grundsärskola årskurserna 1-5 och fritidshem. På skolan går det totalt 296 elever varav 49 elever i förskoleklass och 9 elever i grundsärskola. 120 elever går på skolans fritidshem. Skolan har organiserat verksamheten årskursvis där 3-4 pedagoger ansvarar för mellan 45 – 52 elever. I arbetslagen finns lågstadielärare, mellanstadielärare, 1-7 lärare med behörighet i ma/no och sv/so/eng. Förskoleklasspersonalen utgör ett arbetslag. Grundsärskolan består av ett arbetslag som också har sin tillhörighet i grundskolans spår för årskurserna 1-5. Samverkan sker mellan grundskolan och grundsärskolan på grupp- och individnivå där verksamhetens ide är att skolan är en helhet där "alla ska med". Inkludering och socialtillhörighet är begrepp som skolan arbetar med i dessa delar.

Skolans rektor har inför tillsynen redovisat sammanställningar av resultaten av de nationella ämnesproven och kunskapsresultaten avseende åren 2009-2012 för årskurs 3. För årskurs 5 redovisas sammanställningar av resultaten av de nationella ämnesproven och kunskapsresultaten avseende åren 2009-2010 (från 1 juli 2011 finns det nationella ämnesprov och kunskapskrav i årskurs 6).

Resultaten vid de nationella proven i årskurs 3 år 2011 är i svenska 82 procent, svenska som andraspråk 86 procent och i matematik 83 procent. Den totala måluppfyllelsen var i svenska 93 procent och i matematik 85. Resultaten i svenska vid de nationella proven är lägre år 2012 än tidigare år medan resultaten för matematik låg i nivå med tidigare år. Svenska som andraspråk redovisades för första gången varför jämförelsetal saknas.

Av skolans sammanställning över kunskapsresultat för årskurs 5 för åren 2011 framgår att alla elever klarade målen (100 procent) förutom i ämnena engelska, svenska, matematik och samhällsorienterande ämnen där resultaten var lägre (89-95 procent). Resultaten totalt sett över alla ämnen är bättre än åren 2009 och 2010.

I grundsärskolan redovisas vilka elever som når kunskapskraven kopplat till de anpassade målen. I princip når alla elever de anpassade målen i samtliga ämnen som eleverna får undervisning i. Rektor uppger att elevernas möjligheter att nå de nationella målen är goda.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen bedömer att Håggetorpsskolan förbättrat sitt arbete inom flera av de områden som Skolinspektionen kritiserade vid tillsynen år 2009. Bland annat har skolans kvalitetsarbete utvecklats och resultaten är bättre än tidigare år. Dock ger inte skolan alla elever möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås i engelska, svenska, matematik och samhällsorienterande ämnen. Så länge alla elever inte når målen i alla ämnen kan inte skolan anses ge alla elever möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås då nuvarande inspektionsmodell tar sin utgångspunkt i ett krav på hundra procents måluppfyllelse.

Det finns brister i de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna. Sammantaget innebär detta att eleven och elevens vårdnadshavare inte i tillräcklig omfattning informeras om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolan nått långt i sitt arbete med att integrera eleverna i grundsärskolan och eleverna i grundskolan med varandra. Det finns även ett tydligt fokus i grundsärskolan som rör skolans ansvar för att eleverna inhämtar och utvecklar kunskaper. Grundskolan behöver bättre uppföljning av elevens kunskapsmässiga utveckling i samtliga ämnen kopplat till kunskapskraven i kursplanerna.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som måste åtgärdas för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tibro kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 1 februari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Tibro kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning:

- De skriftliga omdömena ska avse elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- I de individuella utvecklingsplanerna ska det framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Av skollagen framgår att eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande ska informeras om elevens utveckling. Av skollagen framgår vidare att läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan (IUP) ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Läraren ska i utvecklingsplanen sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Flera av de IUP med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av tar sin utgångspunkt i centralt innehåll och inte i kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Som exempel kan nämnas att i ämnet bild i årskurs 3 grundar sig omdömet på "visat intresse under lektionerna samt förmågan att hålla sig till de ramar som den specifika uppgiften innehåller". Det förekommer även att kopplingar till läroplanstexten saknas helt och att de skriftliga omdömena i flera av de ämnen som eleverna får undervisning i endast redovisat med ett kryss som anger om eleven når kunskapskraven eller ej.

Det saknas i flera fall skriftliga omdömen i idrott och hälsa, bild samt slöjd. Det saknas även omdömen i de naturorienterade ämnena och i de samhällsorienterade ämnena för årskurserna 4 och 5 där omdömet ska ges i respektive ämne och inte enbart sammanfattas. Vidare saknas det ibland omdömen i de naturorienterade ämnena och samhällsorienterade ämnena för årskurserna 1-3.

De skriftliga omdömena är även av varierande kvalitet innehållsmässigt. Det finns exempel på att det i elevens IUP anges att de behöver utveckla ett antal förmågor i varje ämne men utan att det anges hur skolan ska arbeta för och stödja den utvecklingen. I flera av de skriftliga omdömena skriver inte lärare kommentarer för varje ämne eller att kommentaren inte ger någon vägledning i elevens arbete mot målen.

Utredningen visar att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna inte alltid avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen de får undervisning i. Sammantaget innebär detta att eleven och elevens vårdnadshavare inte i tillräcklig omfattning informeras om elevens kunskapsmässiga utveckling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 4 §

10 kap. 13 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Tibro kommun en anmärkning.

Tibro kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 1 februari 2013.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero:

- Det finns inte en plan mot kränkande behandling som anger vilka konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån aktuell kartläggning.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Enligt samma lag ska det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året.

Skolans plan mot kränkande behandling är gemensam med skolans likabehandlingsplan och innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förbygga kränkande behandling. Men det framgår inte av planen, vad de olika verksamheterna ska göra vad gäller mål, insatser och åtgärder för det förebyggande och förhindrande arbetet.

Enligt rektorn upprättas det förutom denna gemensamma plan också årligen handlingsplaner i varje klass i grundskolan och i grundsärskolan samt för fritidshemmet utifrån vad som framkommit vid de kartläggningar som genomförts i de olika verksamheterna. Handlingsplanerna beskriver vilka specifika åtgärder som de utifrån resultatet av kartläggningen ska genomföra under kommande året. Dessa åtgärder är inte desamma för alla verksamheter utan är anpassade till vilket behov som finns. Rektorn menar att de handlingsplaner som upprättas för respektive verksamhet kan sammanfogas med planen mot kränkande behandling så det tydligt framgår vilka åtgärder som ska genomföras i varje verksamhet liksom för skolan som helhet.

Utredningen visar att skolans plan mot kränkande behandling inte anger vilka konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning

av verksamheterna. Skolinspektionen bedömer att överträdelsen är mindre allvarlig eftersom arbetet mot kränkande behandling bedrivs utifrån kartläggningar som finns dokumenterade i andra handlingar än planen mot kränkande behandling. Huvudmannen tilldelas därför en anmärkning och ska avhjälpa bristen.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Särskilt stöd:

- Rektor ser inte till att åtgärdsprogrammen anges vilka behoven är.

Motivering

Av skollagen framgår att de åtgärdsprogram som upprättas ska ange vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av dokumentstudier framgår att de åtgärdsprogram som skolan upprättar, inte beskriver de behov eleven har utifrån den utredning som legat till grund för åtgärdsprogrammet I den blankett som används saknas en lämplig rubrik att skriva behoven under. De beskrivningar som finns under rubriken "Nulägesanalys" beskriver vad eleven klarar av och går inte in på elevens behov. Under rubriken "mål" avhandlas just mål och behoven framgår inte heller här. Exempel på skrivningar är "eleven kan använda huvudräkning..." dessutom är olika åtgärdsprogram i det närmaste identiska vilket tyder på att texterna inte är individuellt anpassade till respektive elev. De eventuella slutsatser som rör vad elevens egentliga behov är som utredningen ska komma fram till redovisas helt enkelt inte utan åtgärdsprogrammet går direkt in på mål och lösningar på ett standardmässigt sätt. Det finns då en risk för att de åtgärder som utredningen visar att eleven behöver och har rätt till inte genomförs. När åtgärdsprogrammen ska utvärderas saknas underlag för att kunna ta ställning till om åtgärderna varit tillräckliga utifrån elevens behov eftersom behoven inte framgår av åtgärdsprogrammet.

Utredningen visar att skolan inte uppfyller de krav som ställs när det gäller innehållet i åtgärdsprogram då elevens behov inte framgår. Skolinspektionen bedömer att överträdelsen är mindre allvarlig då de åtgärdsprogram som upprättas bygger på en utredning där behoven framgår men det måste även anges i åtgärdsprogrammet vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärder-

na ska följas upp och utvärderas. Huvudmannen tilldelas en anmärkning och ska avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit juristen Elisabeth Fogelberg.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Jonas Nygren
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).